

Antonia Pavlic 7-8-0
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y.

FOREIGN 11227
SPIRIT
UAGG ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 25

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, FEBRUARY 5, 1970

STEV. LXVIII — VOL. LXVIII

Zlorabe v Medicare

Nekatere "šolske" bolnišnice zahtevajo plačila za zdravniška opravila, ki niso bila nikdar izvršena ali pa niso zdravniki za nje zahtevali plačila.

WASHINGTON, D.C. — Medicare je ustavila izplačila 90 bolnišnicam delno zaradi zanižane knjigovodstva delno pa zaradi sumnje napačnih zahtevkov. Dve od teh bolnišnic sta med največjimi v deželi. Ena je Cook County Hospital v Chicagu, druga pa Bellevue v New Yorku.

Sen. John J. Williams, republikanec iz Delaware, je dejal v Senatu koncem preteklega meseca, da izgleda na temelju pregleda, da dosega neosnovani zahtevki v Cook okrajni bolnišnici skupno preko milijona dolarjev. Delno so bili ti računi že plačani. Senator je predložil pismo Thomasa M. Tierneyja, direktorja plačil Medicare v Social Security sistemu.

V tem pismu pravi Tierney, da so preiskave dognale, da utegnejo biti "preplačila" v Bellevue prav tolikšna, kot so ona v Cook okrajni bolnišnici. V Social Security pravijo, da imajo v preiskavi še štiri druge slične bolnišnice. Vseh navedenih 6 bolnišnic je med tistimi 90, ki jim je Medicare ustavil izplačevanje zahtevkov in predloženih računov.

Robert M. Ball, komišener Social Security, je dejal, da plačila bolnišnic ne bodo obnovljena, dokler ne bodo razčiščena vprašanja o delu B zdravstvenega zavarovanja. Bolnišnice zahtevajo čisto plačila za zdravniške preglede v tem okviru, ki jih zdravniki sploh niso izvršili ali pa zanje niso zahtevali nobene plače. Omenjene bolnišnice so takozvane "šolske", kjer so zdravniki na praksi. Takih bolnišnic je v vsej deželi okoli 1300. V vseh vrši Social Security administracija že več mesecev preiskave.

Boljše poznamo Luno kot Zemljo

LOS ANGELES, Calif. — Prof. W. M. Kaula s tukajšnje univerze je sporočil NASA, da ZDA niso uporabile znanja, ki so ga uporabile za raziskave Lune za povečanje znanja o Zemlji. Tako imamo za polovico Lune boljše geološke fotografije in podatke o težnosti kot za večji del Zemlje.

Pospeseno vojskovanje v Laosu

BANGKOK, Taj. — Ameriška letala so vedno pogostejše nad Hočiminhovo potjo, pa tudi nad drugimi predeli Laosa, kjer pomagajo vladnim četam v boju z rdečimi. Zadnji mesec se je zgodilo prvič v tem vojskovanju, da so bombniki B-52 napadli oporišča in skrivališča rdečih v boju z vladnimi silami.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno in toplejše z verjetnostjo naletavanja snega. Najvišja temperatura 35.

Novi grobovi

Louis F. Galante
Zadet od srčne kapi je bil ob dovozu v Euclid General bolnišnico proglašen za mrtvega 67 let stari Louis F. Galante z 19760 Meredith Avenue, moč Angele, roj. Terček, brat Dominicka, Anthonyja, Marian Pino, Nelly Coloprete, Josephine Muscatel in Susan DeSalvo (vsi iz Youngstowna). Pokojnik je bil rojen v Italiji. Bil je član KSKJ št. 169. Do svoje upokojitve je bil 35 let frizer v Demb's Barber Shop na 1812 Coventry Rd., Cleveland Heights. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnege zavoda na E. 152 St. v soboto ob 9.15, v cerkev Sv. Križa ob 10., nato na Kalvarijo.

Ameriške potniške ladje ne plovejo več v Evropo

NEW YORK, N.Y. — Čas velikih potniških ladij, ki so prevažale tisoče in tisoče potnikov preko Atlantika iz Evrope v Ameriko, je skoraj mimo. Samo še dve veliki ladji te vrste, Queen Elizabeth II. in France, vozita vsaka vsakih 14 dni enkrat potnike med ZDA in Evropo, vse ostale ladje so to opustile, ker se te plobove niso več križale.

Zadnja ameriška ladja, ki se je umaknila iz tega prometa, je United States. Kljub temu, da je bila zadnje leto večinoma polno zasedena, je imela preko 4 milijone dolarjev izgube, četudi je dobivala letno od vlade ZDA od 9 do 11 milijonov dolarjev podpore. Šest ameriških potniških ladij, ki so redno plule med Evropo in Ameriko ter med ZDA in Južno Ameriko, je zasidranih v domačih pristaniščih in čakajo na negotovo bodočnost.

Med tem so potniški promet med ZDA in Evropo ter med ZDA in Južno Ameriko prevzela letala. Nekateri upajo, da se bodo potniške ladje vsaj v omejenem številu le obdržale v preoceanemskem prometu, ker "se bodo ljudje naveličali" gneče na letališčih in prevelike naglice, ki sta z letalskim potovanjem

Ellenburg odstopil

Polijski načelnik v Clevelandu William Ellenburg je v zvezi z očitki o sprejemanju podkupnine v Detroitu odstopil.

CLEVELAND, O. — Župan Carl Stokes se je vrnil v torek zvečer iz Detroita, kamor je odletel dan prej, da bi osebno preiskal ozadje obtožb svojega novega policijskega načelnika W. Ellenburga. Tega je odvetnik L. Burns, ki je imel priznane zveze z Mafio v Detroitu, obdolžil, da je sprejemal več let podkupnino od Mafie, da je pušal v miru kot okrožni inšpektor policije v Detroitu obratovnanje "klinike za splave".

Župan C. Stokes se je vrnil domov in pozval k sebi novega direktorja varnosti upok. gen. Davisa in načelnika policije W. Ellenburga. Po daljšem razgovoru je policijski načelnik včeraj zjutraj okoli ene zapustil županov dom, varnostni direktor Davis pa je še ostal. Župan je napovedal za deset dni ob desetih tiskovno konferenco.

Na tej je izjavil, da je skozi 12 ur skušal dognati kaj trdnega o obdolženi Ellenburga, da pa ni odkril nič obremenilnega. Kljub temu je pristal na odstop Ellenburga, ko je ta tega predložil v prepričanju, da je njegov položaj v očeh policije in mesta omajen v taki meri, da ne bi mogel svoje naloge vršiti uspešno. Ponovno je zavrnil vse obdolžitve, pa priznal, da bo poteklo veliko časa, predno jih bo mogoče uspešno zavrnil v očeh javnosti.

Za novega policijskega načelnika, petega v 26 mesecih, je bil včeraj zaprišežen policijski inšpektor Lewis W. Coffey. Ta je star 58 let in je pri clevelandski policiji že 32 let.

Poravnajte naročnino, če le mogoče, na prvo obvestilo!

zvezani. V zvezi s tem opozarjajo na vedno večjo priljubljenost zimskega križarjenja na razkošnih potniških ladjah po južnih morjih.

Republikanci imajo enako ceno kot demokrati

PRINCETON, N.J. — Ker je pri nas politično življenje šele zadnjih par tednov živahniješe, je Galupov zavod še pred začetkom hotel zvedeti, kaj mislijo Amerikanci o obeh naših glavnih strankah, demokratski in republikanski. Iz odgovorov je dognal, da se še nismo prebudili iz političnega spanja. Na vprašanje, katera stranka bi bolje reševala glavna politična vprašanja, jih je le 27% odgovorilo, da republikanci, dočim se jih je le 25% odločilo za demokrate. Zato je pa 39% odgovorilo, da si še niso na jasnem, ali je kakšna razlika med njima. Le 9% je reklo, da nimajo nobenega mnenja.

Iz gornjih odgovorov bi se torej ne dalo sklepati kaj posebnega. Pozvedovalci pa mislijo drugače. Podobne rezultate so pozvedovanja dala že večkrat. Sledil jim je pa pojav, da udeležba pri volitvah ni bila velika, da so pa glasovi odpadli na republikance in demokrate zelo blizu razmerja 50:50.

Vprašani se tudi niso mogli odločiti, kaj jih najbolj zanima. Za vojskovanje v Vietnamu se jih je odločilo 33%, za draginjo 17%, za trenja med rasami 17%, za zločine 7%, slaba tretjina se je pa čisto navadno zadržala na posamezne odstotke.

Za varnejše avtomobile

WASHINGTON, D.C. — Zvezni prometni tajnik John A. Volpe je naročil 14 posebnih avtomobilov, zgrajenih iz vidika varnosti. Skušnje, ki jih bodo dosegli z njimi, naj bi služile avtomobilski industriji pri gradnji bodočih, varnejših avtomobilov.

Volpe bi rad imel avtomobil, ki bi prenesel brez posebne škode zalet z brzino 50 milj in ostal cel, če bi se prevrnil pri brzini 70 milj na uro. Ti avti za preskušanje bodo uporabljali za pogon naravni plin, ki skoraj ne pušča pri gorenju nobenih škodljivih ostankov za onesnaženje zraka.

— Quebec je največja izmed pokrajin v Kanadi.

SEN. FULBRIGHT SREDI NOVE RAZPRAVE O VOJNI

Zunanjepolitični odbor Senata, katerega načelnik je J. W. Fulbright, je sredi tridnevnega razpravljanja o vietnamskem vojskovanju. Nasprotniki vojne zahtevajo njen čim hitrejši konec, sen. H. Scott pa se je zavzel za podporo Nixonovemu načrtu.

WASHINGTON, D.C. — Povpraševanja javnega mnenja trdijo, da je vietnamska vojna bila potisnjena s prvega mesta zanimanja ameriške javnosti. Sen. W. J. Fulbright je dejal, da je to zanj "uganka", ko je začel znova razpravo o vietnamskem vojskovanju v senatnem odboru za zunanjo politiko, katerega načelnik je. To zasliševanje naj bi imelo cilj "pomagati predsedniku to vojno končati čim prej".

Senator je v otvoritveni izjavi hvalil predsednika Nixona, ker je vojskovanje v Vietnamu omejil, pa je poudaril, da je vse vprašanje še vedno odprto, ker "omejitve vojne ni tako dobra kot njeno končanje". Sen. Fulbright je dejal, da ga zelo čudijo izjave, da je vietnamsko vojskovanje prenehalo biti "politično vprašanje". Zanj je to še vedno in še vedno tudi zelo važno.

V času Nixonove vlade je to prva razprava v Senatu o vietnamski vojni. Nastopila je vrsta senatorjev, med njimi znani "golobje" Charles E. Goodell, republikanec iz New Yorka, ki se zavzema za popoln umik iz Vietnamu do 1. decembra 1970 in zavrača vsako vietnamizacijo, dalje McGovern, demokrat iz Dakote, in Harold E. Hughes, demokrat iz Iowe. Sen. Scott, vodnik republikanske manjšine v Senatu, je odločno branil Nixonovo politiko v Vietnamu.

H. Scott brani in podpira Nixonovo politiko

Sen. H. Scott je dejal, da bi utegnili večji rdeči napadi "podaljšati" ameriški umik iz Vietnamu, pa poudaril, da je vlada predsednika Nixona odločno končati prisotnost ZDA v Vietnamu. Umikanje je v teku in ga ni mogoče več ustaviti, kvečjemu zavleči. Priznal je med tem,

da je možno, da bi nekaj ameriških čet ostalo v Vietnamu tudi po končanem umiku glavnine. Vodnik republikanske večine je razkril, da so ZDA sprejele nadaljno navzočnost 50.000 južnokorejskih vojakov v Južnem Vietnamu. "Če bodo ameriške čete potrebne v Južnem Vietnamu za ohranitev miru," je dejal Scott, "bo trezna sodba ameriškega ljudstva premagala historijo omejenega števila kritikov." Te je pozval, naj ostanejo tiho kot so bili v preteklih mesecih da ne bodo vzbujali s svojim glasovi napačnega upanja pri sovržniku.

Sen. H. Scott je pozval svoje tovariše v Senatu, naj odobro predlog, ki so ga stavili on, sen. Mansfield, in 44 drugih senatorjev v podporo Nixonovemu naporu za mir in s pozivom za skupno ustavitev sovražnosti.

Zadnje vesti

BEIRUT, Lib. — Tu poročajo, da so začeli Sovjeti pred tremi dnevi dovažati z letal velike količine modernega orožja v Egipt. Gre baje predvsem za obrambno orožje, za rakete proti letalom in za radarske naprave.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je odklonil Kossyginovo trditev v pismu o pretekli sobote, da so ZDA krive porasta napetosti na Srednjem vzhodu. Predložil je nove razgovore o omejitvi pošiljanja orožja na Srednji vzhod, pa tudi razkril nov napor ZDA za politično rešitev sporov med Izraelom in njegovimi arabskimi sosedi.

WASHINGTON, D.C. — Državno tajništvo je objavilo, da je bil dosežen s Kitajsko sporazum, da bo prihodnji razgovor med zastopnikoma ZDA in Kine v Varšavi 20. februarja. Razgovor se bo vršil v poslastištvu ZDA, ker je bil zadnji v poslastištvu Kitajske.

VARŠAVA, Polj. — Tu so se začeli danes razgovori med Zahodno Nemčijo in Poljsko o ureditvi medsebojnih odnosov in o povečanju medsebojnih stikov, predvsem seveda gospodarskih. Poljska zahteva kot pogoj za izboljšanje odnosov priznanje sedanje nemško-poljske meje od strani Bonna. Ta načelno nima nič proti temu, trdi le, da mora o tem odločiti mirovna pogodba.

SAIGON, J. Viet. — Rdeči so danes začeli svoje 4-dnevno premirje za Lunino novo leto TET. Zavezniki bodo držali premirje le 24 ur, danes in jutri. — Ameriško poveljstvo je razkrilo, da so ameriška letala v ponedeljek tekoma enega tedna ponovno napadla protiletalsko obrambo 20 milj globoko v Severnem Vietnamu, ko je ta streljala na ameriška izvidniška letala.

CLEVELAND, O. — Policijski načelnik Shaker Heights je prišel do zaključka, da je splotje mestnega sodišča in policijske uprave v ponedeljek pognal v zrak z bombo 21 let stari duševno bolni Martin

Iz Clevelanda in okolice

K molitvi — Članstvo Marijine legije pri Sv. Vidu je vabljeno nocoj ob sedmih v Zakrajškov pogrebni zavod k molitvi za pok. Heleno Dolenc.

Člani Društva Najsv. Imena fare sv. Vida so vabljeno nocoj ob 7.30 v Zakrajškov pogrebni zavod k molitvi za pok. Heleno Dolenc.

Članstvo Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ je vabljeno nocoj ob osmih v Želetov pogrebni zavod na E. 152 St. k molitvi za pok. Louisa F. Galante-ja.

Seja — Članice Podr. št. 25 SZZ so vabljene v nedeljo popoldne ob 1.30 v s. Vida. Po seji bo praznovanje rojstnih dni in bo na razpolago dober prigrizek.

Sinka so dobili — Mrs. in Mrs. Anton Umek, 965 E. 78 St., se je v nedeljo rodil sinček k srečnim sestricama Ruth in Nancy. Čestitamo!

Zadušnica — V nedeljo ob 8. bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Louisa Javec ob 20. letnici njegove smrti.

Jutri ob osmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Ivanu Ponikvar na 30. dan njegove smrti.

Pogreb — Pogreb včeraj umrle ge. Helen Dolenc bo v soboto ob 1.30 iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda, v cerkev sv. Vida ob desetih, nato na All Souls pokopališče. Truplo pokojne bo na mrtvaškem odru nocoj od 7. do 10. ure. In jutri od 2. do 5. popoldne ter od 7. do 10. zvečer.

Nova čistka v ČSR

PRAGA, ČSR. — Vodstvo Komunistične partije ČSR je izjavilo, da bodo pogogni iz Partije vsi, ki so podpirali A. Dubčka ali protestirali proti sovjetski asedbi ČSR avgusta 1968, v kolikor ne bodo javno priznali svoje "napake".

Izjava je očiten dokaz, da je noral Gustav Husak na zadnji eji Centralnega komiteta Komunistične partije ČSR izgubiti lel svoje moči, kajti ni še prelopolgo, ko je izjavil, da bo pridolitive liberalizacije ohranil.

Nič več umazanih in ubitih jajc na trgu

WASHINGTON, D.C. — Senat je izglasoval zakonski predlog o pregledu jajc, predno gre do trg naprodaj, slično kot je to pri prodaji mesa. Jajca ne smejo biti umazana ali ubita, ko gre do na trg.

Zakonski predlog mora biti potrjen še v Predstavniskem domu in podpisan od predsednika ZDA, predno bo stopil v veljavo. Trdijo, da se bo to vsekakor zgodilo.

Berns, ki je nekaj preje ustrelil zdravnika dr. Rosena, ki ga je zdravil. Policija je dobila orožje in strelivo na domu M. Bernsa in v avtomobilu njegove matere, ki je stal od ponedeljka komaj kakih 500 yardov od kraja eksplozije. Berns naj bi pri eksploziji sam izgubil življenje. Razneslo ga je na tisoče koscev.

Predsednik R. M. Nixon se zapleta v boje s Kongresom

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Richard M. Nixon je do sedaj imel s Kongresom še dosti sreče, parkrat je tam demokrate celo premagal, česar ni vsakdo pričakoval. Na primer v znanem slučaju veteranjca pooblastilnega zakona o zdravstvu in prosveti. Ta njegova zmaga je napravila na javnost veliko večji vtis kot lanska pri glasovanju o Safeguard sistemu. Od take sreče se je morda privzel Nixon sam, bolj verjetno pa njegova okolica, zato prihaja čisto po nepotrebnem v spor z vodilnimi člani Kongresa.

Senator Mansfield, ki vodi klub demokratske senatne večine in s tem odreja delo v senatu, se že dolgo let prizadeva, da bi ZDA začele zmanjševati število svojih orožnih sil v Nemčiji. Ali ima naša dežela tam preveč ali premalo vojakov, je vprašanje, ki je že dolgo sporno. Pojavilo se je prvič l. 1956. Od takrat Mansfield nosi stalno pri sebi resolucijo za senat, naj ZDA začne misliti na umik dela svojih divizij iz Nemčije.

Naši generali se temu upirajo, naša diplomacija je pa za sedanje stanje bolj po uradni dolžnosti kot s srcem.

Sen. Mansfield je sedaj zopet načel to vprašanje, pa je Nixon takoj izjavil, da na tak korak ne misli. To je seveda zbudilo Mansfielda, ker je računjal, da bo Nixon vsaj začel javno debato o tej ideji, zato ga je Nixonovo odklonilno stališče spravilo v slabo voljo, ki je hitro prešla v pravo ogorčenje. Nixon je namreč izjavil, da bo povečal izdatke za obrambni sistem SAFEGUARD. Ta obrambni sistem je bil lani zelo sporen, po senatni debati, ki je trajala dva meseca, je predsednikova ideja zmagala le z 50:50. To ni gotovo nobena večina, ki bi opravičevala dodatne izdatke za ta sistem, vendar se je Nixon za to odločil. Takrat je Mansfield nenavadno ostro vzrožil. Svojo jezo je zgostil v vprašanje: Ali naj v ta sistem vtaknemo morda še kakih 50 milijonov, ko niti ne vemo, koliko je sploh vreden? Z Mansfieldom bodo potegnili senatorji, ki so glasovali lani

proti Nixonovemu predlogu. Debata bo huda, kajti Nixon ni kazal lani nobene tako velike vneme za morebitni dodatni izdatek. Debata v senatu bo ostra in dolga, saj smo v volivnem letu in zadeva je kakor ustvarjena za razburjanje duhov. Drugo kongresno delo bo pa zastalo.

V podobno zagato je prišel Nixon v predstavniskem domu. Tam obravnava Millsov odbor za pota in načine Nixonov zakonski predlog o boju proti r e v š č i ni. Kongresnik Mills je držal besedo in takoj ob začetku zasedanja začel obravnavati načrt v odboru. Tam so ga hitro dognali, da je besedilo načrta sestavljeno zelo ohlapno in da se iz njega sploh ne da sklepati, koliko bi tak socialna politika povzročila dodatnih stroškov. Morda res samo nekaj milijonov dolarjev, ako bi od zakona imelo korist le do 10 milijonov revežev. Ako bi se število podpirancev dvignilo nad gornjo mejo, bi pa stroški hitro narasli na \$18 milijonov in še več. To bi bilo odvsnio od višine podporna zneska za vsako podpirano osebo.

Ze te ohlapne cenitve so spravile člane Millsovega odbora v zadrego. Besedilo zakonskega predloga jim ni pokazalo nobenega izhoda, sami ga pa še tudi niso našli. Pa je prišel sredi januarja tajnik R. Finch z obtožbo, da Millsov odbor postopa in ne dela na zakonskem načrtu tako, kot bi bilo treba.

To je strašno zbudilo vse člane Millsovega odbora, demokrate in republikance, ker so takoj uvideli, da se Finchu niti ne sanja, kaj vse premišljuje odbor o tem problemu. Odbor bo seveda s posebnim veseljem najprvo "raztrgal" Nixonov načrt, potem pa šele mislil na svojega, ki bi ga bil drugače napravil že do poletja. Mislijo, da Nixonova ideja sploh ne bo do jeseni zrela za glasovanje v Kongresu in republikanci bodo ob odlično volivno gradivo, ki bi ga lahko glodali v volivni kampanji.

Še par takih spodrseljav in republikanci bodo morali resno misliti, kako ohraniti vsaj sedanje odstotno stanje v Kongresu, na zmago bodo pa morali sploh pozabiti.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 25 Thursday, Feb. 5, 1970

BESEDA IZ NARODA

Razmišljanja ob dr. Krekovi smrti

NEW YORK, N.Y. — Slovenska ideloška emigracija je izgubila s škofom Rožmanom svojega duhovnega, z Mihom Krekom pa svojega političnega voditelja.

Več kot deset let je minilo od smrti velikega škofa in vendar je vrzel, ki jo je v naših vrstah napravila njegova smrt, še vedno takšna, kakor je bila ob njegovi smrti. Kdo je stopil na njegovo mesto? Prav tako je z Mihom Krekom. Nikogar ni, ki bi izpolnil vrzel, ki jo je zasekala v naše vrste njegova smrt. To je žalostno dejstvo. Samo Rožman in Krek sta bila tisti osebnosti, ki sta pritegovali k sebi vse različne sile v naših vrstah. Ne pozabimo, da dr. Krek ni bil samo predsednik SLS, ampak tudi svobodno izvoljeni predsednik SNO.

Oba sta položaj in s položajem zvezano avtoriteto pridobila že v domovini. S položajem in avtoriteto sta prišla v emigracijo. Ob sta se zavedala težke naloge, voditeljske vloge, ki jo je diktiral njun položaj. Vem, da bi cba rajši videla, da bi ne bila to, kar sta bila. Toda vdana v trpko usodo voditelja v emigraciji, sta svojo vlogo vršila do kraja pošteno, požrtvovalno, nesebično in neutrudno kot dobra kristjana in Slovencu. Z njima smo slovenski politični emigranti izgubili vse, prav vse, kar nas je vezalo in družilo, kar je ohranjalo kontinuiteto med preteklostjo in sedanostjo in nas predstavljalo v svetu. Vse to je zdaj z dr. Krekom umrlo. Slovenska politična emigracija bo razpadla v Argentince slovenskega porekla, v Amerikance slovenskega porekla itd. Enotnosti, enotnega nastopa ne bo več, tudi če bi bil potreben.

V tem je tragika dr. Krekove smrti. Zdi se mi, da se niso niti pogrebi, niti tisti, ki so po smrti o Kreku pisali, zavedali te tragike. Pisali in govorili so o dobrem človeku, o požrtvovalnem voditelju, o garaču, niso pa povedali, kaj je ta dobri človek, voditelj in garač pomenil v slovenski politični emigraciji. Ali ni značilno, da je dr. Kreku ob smrti govoril tudi največji Amerikane slovenskega porekla senator Frank Lausche? Tudi Lausche je v svoji dobi predstavljal osebo, okoli katere so se zgrinjale vse različne skupine slovenske Amerike in Ohiju in ga leto za leto nosile od zmage do zmage. Lausche je dosegel položaje, ki jih ni pred njim še noben Slovenec v Ameriki. Toda tudi Lausche je šel in z njim doba, ki se ne bo nikoli več ponovila.

Te misli mi rojijo po glavi. Zadelo me je pred leti ob Rožmanovi smrti, pretreslo me je ob Krekovi smrti. Preteklosti, ki je z njima odšla, si želim, bodočnosti, ki se temna pred nami odpira, se bojim.

"Umrli je mož, kje je še tak med nami!"

Z Mihom Krekom sva se poznala veliko let. Bil sem študent na ljubljanski univerzi, ko je on že sedel v glavnem odboru SLS. Opravljal je službo, študiral pravo in delal v politiki in družtvih. Nekdo je zapisal, da je bil garač in to je Krek dejansko bil. In garač je dr. Krek ostal vse svoje dni. Nikdar ga nisem slišal tožiti, da ima preveč dela, da je truden, da ne more česa narediti. Kar je obljubil, je storil. V tem je bil podoben svojemu velikemu predhodniku Janezu E. Kreku in v tem bi ga morali vsi posnemati.

Po promociji in enoletni sodni praksi so mi ostali še 4 meseci do vojaške službe. Stopil sem h Kreku in se mu ponudil v služ-

bo. Vztrajal sem, da bom delal brez plače, a samo do ene ure, ker sem moral popoldne v službo. Vzel me je. Minilo je par tednov in ljubljanski zapori so se začeli polniti z ljudmi iz kranjskega in kamniškega okraja, zaprtimi v zvezi s tako imenovanimi šenčurskimi dogodki. Kdo jih bo zagovarjal? Dr. Natlačen in dr. Krek sta bila takrat najbolj znaná politika-advokata. Razdelila sta si zapornike, vsak je prevzel obrambo približno ene polovice. Stevilke sem pozabil. Zdi se mi, da jih je na Kreka padlo kakih 60 do 70. Dela je bilo z njimi dovolj. Gospa Malka je pisala na pisalni stroj predloge in obrambne spise dan in noč. Vprašal sem Kreka, kdo bo vse to delo plačal. Odgovor je bil značilen za Kreka: "Ničče drugi kot ljubi Bog." Kot odvetnik, minister, voditelj beguncev (v Ligi ali brez Lige) je Krek opravil ogromno dela zastoj. Vse za druge, zase nič. Koliko nas je prišlo v Ameriko, ker nam je Krek našel sponzorje? Koliko jih je dobilo službe z njegovo pomočjo? Ali smo mu bili hvaležni? Verjetno bo tudi to delo moral plačati Kreku ljubi Bog.

Ko smo pod nacisti živeli v taborišču, smo imeli samo eno cilj — preživeti. Ko smo bili osvobodeni, smo vedeli samo, da domov ne gremo, nismo pa vedeli, ne kod ne kam. Zvedeli smo, da je Krek v Rimu. Napisal sem pismo in Kreku pojasnil naš položaj. Nekdo je odnesel pismo v Italijo in ga tam oddal na pošti. Bil sem že v Muenchenu, ko mi pride nekdo iz Dachaua povedat, da nas išče ameriška komanda. Šel sem na ameriško komando v Dachau z nekim Nemcem, ki nam je že v taborišču pomagal tolmačiti. Na komandi so mi povedali, da je ambasador Krek pisal pismo generalu Eisenhowerju in ga prosil, naj nas zaščiti. Komanda je hotela vedeti, kje smo (Dr. Bano in J. Horvat sta bila že v Avstriji, Glušič pa nekje v Italiji), kako nam gre in če se čutimo ogrožene. "Ko bi bili vi tukaj, bi Vas poslal k Eisenhowerju, ker ste pod njegovo osebno zaščito, ker vas ni, mu bom poročal, kaj ste," je rekel oficir, "ti pa glej, da spraviš čimprej vse sem v Dachau." Naročila nisem mogel nikoli izvršiti. Vendar sva šla čez kaka dva meseca z Glušičem na komando v Dachau. Tam sva našla novo komando in nove ljudi, ki niso niti o nas niti o Eisenhowerjevem pismu imeli pojma.

Kjub temu smo bili veseli in ponosni, da je imel dr. Krek, predstavnik tako majhnega naroda, tak ugled in vpliv, da je na njegovo pismo takoj reagiral poveljnik največje vojske vseh časov general Eisenhower. In dr. Krek je bil v tem času že davno "bivši" ambasador.

Ko sem o Krekovi smrti obveščal po telefonu njegove srbske prijatelje v našem mestu, sem videl, kako so ga Srbi spoštovali in cenili. Stara Srbinja je vzkliznila: "Umrlo je najboljši prijatelj Srba!" Srbski politik pa: "Krek je bilo pošteno političar i velik Jugosloven!"

Naj omenim še enega tujca! Ko smo tisto žalostno soboto, ko so polagali njegovo truplo v Clevelandu v grob, stali po naši zadržani v veži naše male newyorške cerkvice (zunaj je bilo zelo mraz), je naenkrat stopil v vežo, da gre v cerkev, bivši poslanec češke ljudske stranke dr. Adolf Prohaska. Samo jaz sem ga poznal. Bil je bled in premražen. Predstavil sem ga navzočim in mu povedal, da je prišel neprepozno, ker

je maša že minila. Zelo mu je bilo žal, da je zamudil. Rekel je: "Ze tri dni sem bolan in večino maši za dr. Kreka za vsako ceno. Bil je vedno tako dober do mene. Vstal sem in šel na cesto. Bilo mi je slabo, pa sem se vrnil. Zopet sem legel. Pa me je vest začela opominjati, da moram iti. Zopet sem vstal in šel na pot. Zdaj sem pa zamudil! Ko sem kot begunec leta 1939 pribežal pred Nemci v Beograd, mi je dr. Krek pomagal, ko sem kot begunec pred komunisti prišel v Ameriko, mi je zopet dr. Krek pomagal. Dr. Krek je bil krščanski demokrat v javnem in zasebnem življenju. Čehi in svetovna krščanska demokracija so izgubili dobrega prijatelja in vodnika." Zopet se je zavel v suknjo in odšel v hladno zimsko jutro. Njegova zvestoba nas je globoko ganila.

Ko sem prišel v Ameriko, sem bil srečen, ko sem dobil delo v tovarni. Mnogi so bili nesrečni in nezadovoljni. Mislili so, da je Amerika nevhvaležna. Niso pomislili, da nas ni Amerika pravni potrebovala, ampak da smo mi potrebovali Ameriko. Zopet je bil dr. Krek tisti, ki mi je dobil delo v pisarni. Služba mi je omogočila, da sem zopet začel študirati. In ko sem končal, je bil dr. Krek prav tako vesel kot jaz sam. Vse za druge, zase nič!

Samo enkrat je dr. Krek potreboval mene, pa tega ni niti vedel. Med vojno je nekaj časa govoril Slovincem na radiu iz Londona. Mi smo njegove govore dobro slišali, v Ljubljani in okolici jih pa niso, ker so imeli okupatorji v Ljubljani motilne aparate. Našel sem človeka, ki je Krekove govore stenografiral. Našel sem ljudi, ki so Krekove govore nosili v Ljubljano. Naslednja številka "Svobodne Slovenije" je prinesla Krekov govor. Tako so tudi Ljubljancani vedeli, kaj je povedal.

Krek je bil vse svoje življenje globoko veren katoličan, zvest Slovenec in iskren Jugoslovan. Bil je skromen, kar pri politikih ni ravno navada, rajši je poslušal, kot govoril. Kadar pa je govoril, je bil jasen. Njegov program je bil enostaven: Svobodna Slovenija v sklopu Jugoslavije, zgrajena na principih socialne pravičnosti in krščanske demokracije. Neki srbski politik, ki je sedel s Krekom v vladi v Beogradu in Londonu, mi je rekel: "Krek se je vedno odločil za tisto rešitev, ki je bila po njegovem mnenju najboljša za Slovenijo in Jugoslavijo."

Krek ni nikdar verjel v možnost kompromisa in sožitja s komunisti. Na tem stališču je ostal trden, ko so vsi drugi okoli njega omahovali. Bile so to trpke ure za Kreka! In ko so tudi omahljivci spregledali, se ni nikoli hvalil, da je imel on prav že od vsega početka.

Krek je tudi storil vse, da bi tiste, ki so proti koncu vojne vodili tako zgrešeno politiko, spravil na pravo pot. Vse je storil, da bi rešil pred izročitvijo domobrance. Nekateri so ga poslušali in se rešili, nekateri pa so ravnali po svoji glavi in tako zakrivilili tragedijo.

V politiki je bil Miha Krek realist, sicer pa je bil velik idealist. Verjel je v zmago dobrega nad zlom in v zmago resnice nad lažjo. Pred leti je izdajal v okviru Svobodne Slovenije slovenski "Pregled". Pregledu je postavil vodilo "In resnica vas bo osvobodila."

zvedel, mi je pisal pismo. Mišlil sem mu odgovoriti tole: Slovenija je že pred leti nehajla izhajati. Prilike so zdaj še slabše, kot so bile takrat. Starejši ljudje, ki bi se za Slovenijo zanimali, so pomrli ali pa so že v tako visoki starosti, da jim je že vseeno, kako je bilo, kako je in kako naj bi bilo. Prav tako je s sotrudniki. Mlajši ljudje, resnice, tisti izpod 40, se pa za slovenske probleme malo menijo. So tudi med njimi izjeme. "Ameriška Domovina" nam je bila vedno naklonjena in je objavljala vse, kar je bilo za objavo godno. Zdi se mi, da bi bilo boljše podpreti z vsilo "Ameriško Domovino". Clanki, namenjeni za "Slovenijo", se bodo prav tako dobro brali v Domovini.

Premišljal sem, kako bi našel ugodnejšo rešitev. Nisem ga hotel razočarati z resnico, ki tudi mene boli. Zdaj ve, zakaj mi nisem pisal. Mislim, da je tako boljše. Razočaran je bil tako prevečkrat.

Dragi Miha! Tvoje truplo počiva v zemlji svobodne Amerike, naše nove domovine. Sprejela nas je v svoje okrilje, ko nas ni nihče maral, kakor je to stori- la že tolikokrat v svoji zgodovini. Stari domovini si dal svojo mladost in moško dobo. Napori, žrtve in razočaranja so bili tvoj delež. Vse si delal iz globoke ljubezni do rodne zemlje, vse si dal za njeno svobodo in srečo Počivaj v miru!

Pred leti je v ameriškem senatu Frank J. Lausche razlagal kaj pomeni v jeziku njegove matere beseda "možak". Upam dragej Slovenci, da njegove razlage niste pozabili. Ljudje božji, umrl je "možak". Ne smemo pozabiti niti možaka niti njegovega dela. Kako

Cerkev sv. Rožnega venca v Denverju v duhu ekumenstva

DENVER, Colo. — "Srbske Slava" je stari narodni običaj ali praznovanje, ki ima svoje začelke še iz poganskih časov med brati Srbi. Prvotno dan, posvečen s posebnimi obredi spominu družinskih prednikov, je postal krščanski praznik, posvečen svetniku, zavetniku posamezne družine — Slavo se danes obhajajo na gotov obredni način, z blagoslovom in rezanjem "kolača"; vse pa se konča z banketom in razvedrilom.

Teden od 18. do 25. januarja smo obhajali v Denverju kakor drugod v smislu cerkvene edinstnosti. Srbi, člani naše sosednje pravoslavne cerkve Gospodovega spremenjenja na gori Tabor so 25. januarja obhajali svoje letno "Slavo" v naši šolski dvorani na čast sv. Savi in so tudi nas povabili.

Pravoslavni župnik Fr. Paul Ziatyk je blagoslovil kruh, cerkveni zbor je pel obredne pesmi na odru in sledil je banket z različnim sporedom.

Dr. Ray M. Jurjevich, priznani psiholog v Denverju, je kazal barvaste slike iz svojega potovanja na Sveto goro Athos, Novo Kolo tamburašev iz Puebla je predvajalo bogat spored slovenskih melodij.

Tako je poudarjal dr. Jurjevich: Sv. Sava je eden izmed najbolj važnih osebnosti v srbski zgodovini; je ustanovitelj srbske neodvisne pravoslavne cerkve; je začetnik srbske literature; iz grškega je prevedel na srbsko "Redovno pravilo" in opisal smrt svojega očeta. S svojim očetom, Stefanom Nemanjom, prvim srbskim kraljem, je ustanovil samostan Hilandar na gori Athos. V največjem razmahu je ta samostan imel do 300 menihov, danes jih ima le 20. Nemanja se je odpovedal kraljevi kroni in vstopil v ta samostan kot preprost menih z imenom Simeon.

Poleg slik iz Athosa je dr. Jur-

jevich prikazal tudi nekaj slik iz svetovno znane gora samostana Montserrat v Španiji. Poleg svojega velikega strokovnega znanja je dr. Jurjevich tudi zelo vpoštevani kot izvrsten in religiozen pravoslavni lajik. Z njegovim dovoljenjem povzemam tukaj iz pisma o njegovem potovanju in romanju na Sveto goro Athos; v pismu govori z velikim spoštovanjem o menihih in njihovem duhovnem življenju. Začenja tako:

Moral sem iti sam in pustiti mojo ženo Vero v hotelu blizu meje Athosa. Odpeljal sem se v malem čolnu, ki prevažata obiskovalce do glavnega pristanišča za Athos, v Daphne. Celih tisoč let, odkar obstoja redovniška republika, ni bilo dovoljeno, da bi ženska noga stopila na ta kraj. Zedel sem ostati v srbskem samostanu Hilandar za nekaj dni. Samostan je bil zgrajen pred nekako 800 leti s podporo srbskega kralja Nemanje, tudi naslednji srbski vladarji so ga širokogrudno podpirali. Proti koncu življenja se je Stefan Nemanja odpovedal prestolu in se umaknil v ta samostan. Umrli je kot preprost menih; položili so ga na tla in pod glavo so mu dali kamen. Njegov sin, menih Sava, ki je pozneje postal prvi srbski nadškof, je opisal njegovo življenje. Ta opis danes predstavlja enega izmed prvih spomenikov srbske literature. Pozneje so bili menihi v Hilandaru nosilci civilizacije z velikim duhovnim vplivom na svoje sodobnike v Srbiji.

Dr. Jurjevich tudi poudarja, da so bili njegovi vtisi, ki jih je dobil na Athosu, zelo različni od onih, ki jih dobivajo zapadnjaški turisti. Samo človek, ki ima globoko vero, lahko zasluži globokost in vrednost meniškega življenja, njihove asceze in celokupnega gledanja na tostransko in onostransko življenje. Vse se odigrava pod vidikom večnosti. Zapadnjaki tudi ne morejo razumeti njihove logike. Po njihovem bi ti menihi se morali bolj aktivno udeleževati: pridigati, učiti, graditi, skrbeti za bolnike, za sirote in podobno. Zdi se mi, da je to le površno in plitvo gledanje zapadnjakov na te duhovne velikane, ki prebijejo do 8 ur na dan v molitvi in premišljevanju, dočim mi zapadnjaki nismo vkljub svoji fizični, socialni in kulturni superaktivnosti sposobni dobro moliti za kakih 15 minut.

Zelo sem vesela, da sem slišala tako lepa in pozitivna izjavanja o duhovnem življenju iz ust pravoslavnega lajka, ki uživa tudi velik sloves radi svojega strokovnega znanja.

Glazbeni del sporeda je bil na skrbi mladih tamburašev iz Puebla. To je skupina 14 dečkov in deklic v starosti 10-17 let; vsaj eden od njihovih staršev je Slovenec. Pred enim letom sta začela z njimi Mike in Alma Mandarich, dirigent je Jack Yengich. Mrs. Mandarich pravi, da nobeden od njih ni se kaj spoznal na tamburico; pa je skoraj težko verjeti, kako dobro že igrajo in pojo v tem kratkem času. Res jim moramo čestitati. Mrs. Mandarich poznamo od 1. 1957, ko sem kot otrok igrala na harmoniko na istem programu kakor ona; ona je pela pri skupini odraslih tamburašev. Sem rekorderica takrat njeno petje; bilo je odlično — kako lepi spomini; zato sem bila tako vesela, da sem jo po dolgem času zopet videla.

S strani faranov sv. Rožnega venca je bila udeležba zelo lepa na tej proslavi. To je bil naš način — iskreno sodelovanje med kristjani v duhu in resnici, ne pa samo v praznem govorjenju. Bog daj, da bi se vedno bolj zblíževali kot bratje kristjani, kot bratje Slovani.

Joann Birsá

— Ameriške gospodinjje odpro povprečno na dan 30 milijonov konzerv.

Italija v iskanju nove vlade

Ze nekaj tednov se vršijo med voditelji štirih strank, ki so svoj čas sodelovale v vladi leve sredine, mrzlična pogajanja, da bi prišlo do sestave nove vlade, ki naj bi zamenjala dosedanja enobarvno demokrščansko vlado.

Politični položaj je izredno zmeden in izjave raznih politikov se vrstijo kot na tekočem traku. Najbolj zapletajo ves položaj socialni demokrati. Ves čas zahtevajo, da se morajo socialisti odpovedati povezavam s komunisti v raznih občinskih, pokrajinskih in deželnih odborih. Socialisti se tega pogoja vztrajno otepaajo, niti jim preveč ne ugaja obnova četverne koalicije v vladi. Če bi bilo odvisno od njih, bi najraje sestavili vlado s krščanskimi demokrati, v parlamentu naj bi jih pa od primera do primera podprli komunisti.

Za svoje stališče najdejo oporo predvsem v obeh levih strujah Krščanske demokracije, katerih najbolj viden predstavnik je trenutno minister za delo Donat Cattin. Ta je v zadnjih mesecih postal zaradi svojih, dostikrat polemičnih in vihravih izjav v javnosti izredno popularen. Njegov način izražanja, ki je dostikrat kar demagoški, bi dobro pristojal tudi komunističnemu ministru.

Nedavno je na tiskovni konferenci, v kateri je odgovarjal na vrsto vprašanj v zvezi z lansko "vročo jesenjo", pojasnil svojo vlogo kot ministra in razpravljal o gospodarskih posledicah sindikalnih bojev v Italiji. Menil je, da bo italijansko gospodarstvo brez težav preneslo nova bremena glede zvišanih plač, če bo vzdržalo konkurenčnost z drugimi državami. Obsodil je beg kapitala v tujino, predrage cene glede zdravstvenih uslug, stanovanj in živil ter da se preveč proizvaja za tujino, premalo pa za domači trg.

Izjave Donat Cattina so znova razburile industrijske kroge, od strank pa zlasti liberalce in social-demokrate, medtem ko jim je seveda ploskala vsa leвица. Sam predsednik vlade Rumor je izdal uradno sporočilo, v katerem ugotavlja, da je minister za delo obravnaval številna vprašanja, ki niso v njegovi pristojnosti, ki zajemajo splošno vladno usmeritev, gospodarsko in finančno politiko, pri čemer gre za odgovornost drugih ministrov ter za stališča, ki so v pristojnosti vlade. Vsi so pričakovali, da bo Donat Cattin po tej Rumorjevi obsodbi odstopil, a mož se je, kot že večkrat, potuhnil in dejal, da bi njegov odstop dejansko koristil nasprotnikom, zato bo še naprej ostal minister. Vse kaže, da naslednje zgovorni minister čisto določen cilj povezati levice KD s socialisti proti ostalim strujam v KD in socialdemokratom. Komunisti naj bi novo levičarsko vlado podpirali sprva od zunaj, nato pa se sčasoma vanjo vključili. Res tipičen primer trojanskega konja, da se zruši demokratski red v Italiji.

Položaj je zaenkrat takšen, da nudi več možnosti za rešitev zapletenega položaja, v katerega so zašle italijanske stranke mnogo po svoji krivdi, saj so jim osebni interesi določenih politikov več kot koristi ljudskih množic in države.

Socialdemokrati se navdušujejo za "skok v temo", to se pravi: vlada naj bi odstopila in novoimenovani kandidat za ministrskega predsednika naj bi potem poiskal z razgovori novo vladno obliko. Socialdemokrati menijo, da je Rumorjeva vlada zastavljeno delo že opravila in da naj se začne vladna kriza čim prej. Socialisti naj se slovesno odpovedo zavezništvu s komunisti. Če tega nečajo, naj pride do razpusta parlamenta in naj odloči ljudstvo, kdo ima prav. Pri tem upajo socialdemokrati, da bodo volivci podprli prav nje, ki zadnje čase tako vneto vihte zastavo anti-komunizma.

Krščanska demokracija, socialisti in tudi komunisti so pa odločno proti predčasnemu razpustu obeh poslanskih zbornic. Mnenja so, da je treba iskati politične rešitve v okviru obstoječih strank.

Vodstvo KK je za vlado štirih, to je za vlado leve sredine z novim in dinamičnim programom. Isto si želijo republikanci. Socialistom četverna koalicija ne diši preveč. Raje bi se povezali le z demokristjani. Toda načelno povezavi štirih ne nasprotujejo, zahtevajo pa, da jim ostali zvezniki ne bodo omejevali avtonomije, kadar se bodo družili s komunisti. Socialisti bi najraje videli, da bi Rumorjeva enobarvna vlada ostala na krmilu do velike noči, ko bodo po državni občinske in pokrajinske volitve. Te volitve naj bi pokazale, kakšno je trenutno razpoloženje italijanskega volivca.

Vodstvo KD je za vlado štirih, to je za vlado leve sredine. Politične razmere se zapletajo in položaj je vsak dan težji. Tako je očitno, da bodo morale vodilne politične stranke naglo in odločno ukrepati, ker se sicer lahko zgodi, da bodo poskusile delavske unije izpolniti politično praznino, ki jo ustvarja nesposobnost strank doseči sporazum o novi, trdni vladi.

K. G.

KRIŽ NA GORI

LJUBEZENSKA ZGODBA

Spisal: Ivan Cankar

"Torej lahko še posedimo, ne izgubimo mnogo!" je omenil Amerikaneec.

"Dobro povedal! Glej, glej, ironija iz globeli!"

Ozrl se je nanj in na Hanco in se je zasmeljal za krohodom.

"Nisem tvoj prvi in ne zadnji! Amerikanec, ne vdaite se vinu in ne pečajte se preveč s tole gospodično! Storila bi Vas prej čemerne nego devetero Afrodit, dasi ima po navadi bose noge in je duhovitost v njej komaj za lek... Drugače, Hanca, so pa stvari zelo slabe... no, kaj me briga!"

"Res, nič Vas ne briga!" je odgovoril Tone zanj.

Zadržalo je zunaj, vzdignil se je prah in voz je šinil mimo.

Hanca je prebledela, sklenila se je ob oknu in je strmela na cesto; voz je izginil; kakor beli rep ladje na morju se je vlekel po cesti dolg oblak prahu.

Vstal je bil tudi učitelj.

"Vraga, če se ni nekdo peljal tod mimo!"

Spoznale so ga njene oči. Kakor lep spomin je šinilo mimo — le trenotek in izginilo je. Videla mu ni ne obraza, ne života, a njeno srce je hrepelo po njem in ga je spoznalo takoj.

Učitelj se je vzdignil.

"Zdaj že prihaja gospoda in čas bo, da odinemo. Do svideanja zvečer!"

Odpotovanja se je vsa družba. Mrak je bil že zunaj, pooblačilo se je bilo že vse nebo in nočilo se je hitro. Pihal je močan veter in Hanci je bilo hladno. Poleg Toneta, ki je stopal ob njeni strani, je bila kakor dvanajstleten otrok in hodila je z urnimi, drobnimi koraki, da ga je dohajala.

Okna čitalnice so bila žarko razsvetljena; odprta so še bila in veter je poigraval z zastori. Napotili so s po široki svetli veži in po stopnicah navzgor; Tone je prijel Hanco za roko in jo je vodil.

Med durmi jih je sprejel suh, nemirno capljajoč in ves poten gospod v črni sukni, z belim šopkom na prsih ter jim je odkazal prostor čisto zadaj v dvorani. Spretni prostori so bili odmenjeni za gospodo. Polagoma so prihajale ženske v kričečih oblekah, s perjem in rožami nakičen klobuk na glavi, pahljačo v roki. Črni, capljajoči gospod je capljal še bolj, priklanjal se je in se nasmihal uslužno.

"Tistega škrica tam bi zelo rad malo prijel zadaj za ovratnik, privzdignil ga nekoliko in stresel!" si je zaželel Tone in se je smehljaj zadovoljno. "Kako bi pač pogledal?"

Hanca se je ozirala po dvorani; njene oči so iskale.

Prišlo je gosposko oblečeno dekle, dolgo in suho, glavo nekoliko upognjeno, obraz pust in jokav.

"Tista ni!" je mislila Hanca.

Kmalu nato je prišla debela, težko sopeča dama, dvoje gospodičen za njo. Obe sta bili oblečeni enako, tudi v obraz sta si bili podobni. Hanca je videla, da so jima oči mirne in brez zla in da se veselo smehljajo lepe ustnice.

"In tudi nobena izmed teh!"

Dvorana se je polnila. V ozadje so prihajale kmečke ženske, smehljajoče se sramežljivo in šumeče urno mimo gosposkih sedežev, prevlečenih z rdečim žametom. Spredaj so bili zasedeni že vsi prostori; vršalo in šumelo je po dvorani; gospodje v črnih oblekah so švigali kakor muhe, dolgi škrici so povihrali. Naposled se je zasvetil med durmi tudi rejni župnikov obraz in na odru za zagrižalom je zazvonil trikrat po vrsti tenak zvonec.

Počasi se je vzdignilo rdeče

zagrinjalo in pokazali so se najprej čevlji učiteljevi, nato polagoma vsa tanka oseba v preohlapni, povaljani obleki. Držal je v roki list papirja in celo Hanca je opazila, da se mu je roka tresla. Kakor je stal na odru, je bil samo od daleč podoben učitelju, ki ga je poznala Hanca. Vsa prešernost je izginila s obraza, ustnice so bile otroške in plaho, prosoje so se ozirale oči po dvorani. Ko je izpregovoril, je bil njegov glas hrupav in trepetajoč. Govoril je dolgo, zmerom glasneje in zmerom hitreje, Hanca pa ni razumela ničesar.

Ko je odbrenkal klavir, so se napravili nekateri gospodje iz dvorane, da bi si oplaknili suha grla. Soparno je bilo, težak zduh je ležal na prsih. Na okna je potrkavalo, zunaj so se bili za hip umirili oblaki in padale so debele kaplje.

Z odra se je čulo prenašanje miz in stolov, stopali so težki koraki, zasmeljal se je časih kdo in je zaklical polglasno, zastor se je zganil, nekdo je pogledal v dvorano in škripajoči koraki so premerili oder.

Hanci je bilo kakor v težkih sanjah. Nobene jasno misli; trudna ji je bila glava in srce je bilo tesno; če bi vstala, ne bi mogla premakniti nog.

"Glej vsa blede ja, postarala se je!" je zašepetala šivilja.

Tone se je nagnil k njeni rami. "Boljše bi bilo Hanca, da odideva. Slabo ti je... in ni vreden, Hanca, ni vreden!"

Njene oči so se ozirale nemirno po dvorani, toda videlo so same tuje obraze, potne in dolgočasne. Nje ni bilo, ki so se ji smehljale zapeljivo rdeče ustnice, ki so ji gledale oči vabljivo in vroče, ki so se ji svetile izpod širokega rokava gole bele roke.

Zazvonilo je za odrom in napočil je večera najimenitnejši del.

Igrali so "Zupanovo Micko" in ko je nastopila lepa zupanova hči, je izpreletelo Hanco po vsem telesu. Nikoli je ni videla poprej, toda spoznala jo je takoj. Majhna je bila, toda bujno razvita. Oblečena je bila v kratko živo pisano krilo, na nogah je imela svetle šolne s pentljo; izza rdečega modra so se svetili beli čipkasti rokavi tako široki in kratki, da so bile gole preko komolcev gosposke roke. Iz belega drobnega obraza so rdele polne ustnice, oči so se ozrle prešerno po dvorani.

Hanci je seglo v srce kakor zavist in sovraštvo.

"To je ona!"

"To je učiteljica!" je šepnila šivilja in se je ozrla na Hanco.

Hanca je stisnila pesti v naročju. Njeni pogledi od pritajenih solz omegli, preplašeni in sovražni so se vsesali v lepo zupanovo hčer. Izpustili niso nobene njene kretnje, nobenega nasmeška, zasledovali so vsak skrivni pogled, poizkušali so, da bi prodrlji v njene misli, v njeno življenje, vse od začetka do te poslednje ure.

Učiteljica je izpregovorila; njen glas je bil globok skoro robot in Hanci je bilo pogodi, da ni bil lep njen glas.

"Ni ga omamila z besedami!" Toda glej, morda mu je bil pogodi baš njen glas, nekaj prešernega zasmehujočega je v njem in Mate, ki je bil morda navajen prej tanko žvrgečih mestnih glaskov, se je začudil in zdelo se mu je lepo, da je dišalo iz tega globokega, moškega glasu po dimu cigaret...

(Dalje prihodnjič)

Vremenski urad ZDA

WASHINGTON, D.C. — Prvi zvezni urad za vreme je bil v ZDA ustanovljen kot del armadnega oddelka za zveze.

Zakaj je Sovjetska zveza zaostala v vesolju

Britanski strokovnjaki za raziskavanje vesolja, ki pazno sledijo ameriškim in ruskim naporom pri prodiranju v vesolje, sodijo, da imajo Rusi težave zaradi pomanjkanja primernih komputorjev (računalnikov).

Proti koncu leta 1967 so Rusi spoznali, da jih Američani v vesolju prehitevajo in da se to najbrž dogaja zato, ker Sovjetski zvezi manjka računalniških zmogljivosti. Ruse je to zadrževalo po dveh plateh. Sami niso imeli orjaških centrov za obdelavo podatkov, kakršni so pri Američanih vsrkavali in analizirali podatke z vesoljskih plovil ter jih nadzorovali neposredno med poletji, a z njimi tudi pomagali projektantom novih ladij. Razen tega se, kakor kaže, Rusom tehnično ni posrečilo izdelati "mikrominiaturizirane" računalniške in obdelovalce podatkov, a kakršnimi je opremljen Apollo. Zaradi tega so računalniki v sovjetskih vesoljskih plovilih terjali več koristne teže, hkrati pa so predelovali manj podatkov. Rusi so ugotovili, da je brez industrije, ki bi množično izdelovala računalnike, težko izvajati kvalitetno nadzorstvo nad poletji ter usklajati računalnike, kakršne imajo, z vesoljskimi napravami, ki naj bi jih upravljali.

Rusi skušajo zdaj nadomestiti približno desetletni tehnološki zaostanek z razvojem povsem nove družine računalnikov z imenom RJAD. Pri tem delu sodelujejo vsi najboljši strokovnjaki iz vzhodne Evrope.

Vzrok, zaradi katerega so Rusi pri računalnikih tako zaostali, je treba iskati v Stalinovih časih. Sovjetska enciklopedija je še leta 1955 označevala uporabno kibernetiko kot "kapitalistično orodje za krepitev izkoriščanja delavskega razreda prek ustvarjanja navideznega izobilja in rahljanja revolucionarne zveze med delavcem in proizvodnimi sredstvi..."

To stališče je zadušilo tudi poskuse v drugih vzhodnoevropskih državah. Računalnik profesorja Antonina Svobode, ki so ga razvili v inštitutu za matematične stroje v Pragi, je bil za svoj čas napreden, a ga je doletela usoda vseh drugih. Profesor je pozneje pobegnil v Združene države in zdaj dela za General Electric.

Rusi so napredovali počasi tudi že potem, ko so spoznali, da so zagrešili napako. V Združenih državah se je prva generacija računalnikov z elektroničnimi prikazala leta 1953; leta 1961 dalje se je družina Ural približala značilnostim ameriške druge generacije računalnikov. Vse druge vzhodnoevropske države so jele precej krepko vlagati v računalnike; precej teh zgodnjih modelov je še v uporabi. Šele sredi šestdesetih let je jelo prihajati z Zahoda veliko računalnikov Elliot in Univac. Rusi so jih prva kupovali, kot bi šlo za toliko in toliko ton železnih cevi. Potem pa so jeli spoznavati, da je vse zaman, če kupujejo, računalnike, ampak je treba nujno imeti tudi opremo in znanje za pripravo programov.

V javnosti se je začelo govoriti in pisati o "družbenem podcenjevanju uporabne kibernetike". Nastala je računalniška serija Minsk, precej podobna manjšim računalnikom Elliot, ki so namenjeni znanstvenim potrebam. Poljaki so zgradili družino Odra, vzhodni Nemci pa Robotron 100. Tovarno, kjer so gradili računalnike Minsk, so spremenili v proizvodno središče RJAD ter jo lani močno razširili in modernizirali. Vendar pa je bil projekt za RJAD očitno sestavljen brez predračuna, ki bi povedal, koliko bo to stalo. Med drugim je bilo v njem predvideno, da bo Sovjetska zveza imela v letu 1975 približno 800 med seboj povezanih krajevnih centrov za obdelavo podatkov, opremljenih z računalniki RJAD, ki bodo zadostili znanstvenim in gospodarskim potrebam po računalniški zmogljivosti za Sovjetsko zvezo in za druge države SEV. Leta 1980 naj bi Sovjetska zveza tehnološko dohitela Ameriko. Razen tega pa naj

bi jo vzhodnoevropske dežele dohiteli tudi po številu računalnikov — kar je slonelo na napovedi, da bo imela Amerika v letu 1971 največ 38.000 — računalnikov. Zdaj jih ima 53.000.

Po prvi zamisli naj bi bile gradile RJAD vse dežele SEV v kooperaciji. Toda zgodilo se je drugače. Čehi so na primer želeli, da bi se RJAD spremenil v veliko razvojno pomoč njihove kombinatu elektronek Tesla, kjer izdelujejo med drugim elektronsko vezje. Predlagali so tudi, da bi mrežo računalnikov RJAD zasnovali na sistemu, ki so ga v praškem inštitutu za matematične stroje izdelali približno po zgledu ameriškega računalnika RCA. Spectra 70 — že ta pa si je krepko izposajal pri IBM 360. Vzhodni Nemci so pritiskali k integriranemu vezju. Madžari so si želeli velikih subvencij, s katerimi bi postavili na noge učne centre za računalniške programe in sistemske analitike.

V lanskem decembru je bila v Moskvi konferenca, kjer je postalo jasno, da bo morala sleherni dežela SEV sama poiskati in financirati svoj del raziskovanja in razvoja ter prispevati svoj delež do konca 1971. Dolej so kooperanti menili, da bo razvoj RJAD-a financiral investicijska banka SEV in da bodo prejeli naročila v sorazmerju z njihovimi deleži v banki. Sovjetska zveza pa se ni marala odločiti za izključne dobavitelje in je namigovala, da bodo še vnaprej potrebovali ameriško vezje, ki ga uvažajo prek Finske. Na konferenci so razen tega obšli vprašanje, kdo bo dobavljal stroje za proizvodnjo računalnikov. Potem pa so Rusi v lanskem aprilu napovedali, da nameravajo tudi sami uporabljati vse proizvodne postopke, ki so jih razvile druge vzhodnoevropske dežele. Tako se zdaj zastavlja vprašanje, ali se bodo druge članice SEV zadovoljile s tem, da bodo njihove računalniške industrije povsem odvisne od napredka sovjetske računalniške družine RJAD.

Tudi če pričakujemo, da se bo Sovjetski zvezi in njenim zaveznikom posrečilo izdelati vso konstrukcijo samih računalnikov in postaviti na noge tovarne, kjer jih bodo izdelovali, bosta oprema in znanje, ki sta potrebna za izdelavo programov,

še vedno problem. Ko so prišli na trg prvi računalniki 360, je morala družba IBM dve leti vlagati orjaške napore, da je odpravila pomanjkljivosti in napake. Pri tem pa je razpolagala z izkušnjami, kakršnih si Rusi v bližnji prihodnosti prejkone ne bodo mogli zbrati. Če nameravajo res dohiteti ZDA do leta 1980, kaže, da jim ne bo preostalo drugega kot uporabiti zahodne izkušnje.

EGIPT BI RAD IMEL MODERNEJŠE OROŽJE

KAIRO, Egipt. — To je stara bolečina egiptovskih politikov še in z časov, ko je Egiptčanom gospodaril kralj Farouk. Moskva v tem pogledu posnema kapitaliste: ne daje nikomur drugega orožja, ako ni zanj poseben važen, kot na primer Indija ali Pakistan. Da je na tem polju egiptovska jeza posebno velika, sta dva razloga: Egipt dobiva orožje proti plačevanju v obrobih, Moskva bi pa rada imela gotovino v rokah. Zato ji niso Egiptčani več tako simpatični kupci. Na drugi strani dobivajo Izraelci boljše orožje, ker ga sproti plačujejo kar v dolarjih. Poleg tega znajo izraelski vojniki orožje bolj strokovno rabiti. Te ga Egiptčani nočejo priznati. Trdijo le, da imajo Izraelci zato več uspehov, ker imajo boljše orožje.

Trenutno se Kairo in Moskva pripravata o kvaliteti raket in bombnikov. Kairo hoče dobiti sovjetske SAM 3 rakete in modernejske bombnike.

Egiptovske želje so utemeljene. Izrael uničuje trenutno čisto sistematično egiptovske vojaške cilje. Teh bo kmalu zmanjkalo, potem bodo prišli na vrsto gosposdarski, tam bo pa egiptovsko narodno obrambo hudo zabojele. Sedaj namreč Izraelci uničujejo vojaške postojanke, ki se dajo hitro obnoviti, kadar pride oprema zanje do Egipta. Ako bodo izraelske bombe začele uničevati egiptovske tovarne, takrat bo pa egiptovska zadrega velika.

Senatni odbor za zunanjo politiko se spet lotil Vietnoma

WASHINGTON, D.C. — Senator Fulbright ni dal dosti na Johnsonovo politiko v Vietnamu; zdi se, da tudi na Nixonovo ne bo hotel prisegati. Uradu pri odboru je naročil, naj sestavi stvarno poročilo, kakšno je sedaj vojaško in politično stanje v Vietnamu. Urad je sedaj napisal poročilo, senatni odbor ga je pa objavil.

Poročilo gleda kaj skeptično na položaj v Vietnamu. Ne verjame, da je načrta za vietnamizacijo zagotovljen uspeh. Ako ni, se bo naša dežela znašla v škripeh: Ali naj se začne znova vojskovati ali pa naj se umakne iz Vietnoma. Ne verjame tudi v politično solidnost sedanje vlade Van Thieuja. Ako pade ta, bo v Saigonu nastopil kaos, ki ga niiti ameriška administracija ne bo znala rešiti. Ali bo sovražnik pripravljen, da čaka, da Amerika izvrši svoje načrte?

Nigerijska policija izgnala ameriškega diplomata

LAGOS, Nig. — Predsednik Nixon je bil med prvimi, ki je poslal hrano in zdravila v Nigerijo. Ker je naša dežela vedela, kako nesposobna je nigerijska administracija, je Nixon poslal tja tudi misijo, ki naj pomaga čim hitreje prevažati hrano in zdravila. V misiji je bil tudi polkovnik Dewey, ki je organiziral prevoz hrane skozi pristanišče Harcourt v Nigeriji.

Ob tej priliki je napravil tudi par uslug našim časnikiarjem, ki jih je oblast pripravila v Harcourtu. Poleg tega je Dewey prenesel v Lagos poročila nekaterih časnikiarjev o zločinih nigerijskih vojakov v Biafri in njih tam

izročil zainteresiranim poslaništvom, torej ne morda zasebnikom.

Ko je bil v Lagosu, ga je domača policija snela iz hotela, a koravno je imel pravilen diplomatski potni list, ga peljala na ravnanost na letališče ter ga "odposlala" v Zahodno Nemčijo s prvim letalom, ki je bilo na razpolago. Nigerijske oblasti mu niso povedale razloga za tak način deportacije.

Dogodek je sprožil dosti primernih komentarjev med tujimi diplomati v Lagosu. Na tak način ni še bil izgnan iz Lagosu noben tuji diplomat.

Poročeni izjemno posvečeni v duhovnike?

VATIKAN. — Sv. oče je preteklo nedeljo dejal, da je celibat duhovščine v latinski cerkvi tako temeljna vrednost in ustanova, da ga ni mogoče odpraviti, celo ne o odpravi razpravljati. Včeraj je namignil, da utegne le dovoliti po "temeljiti razpravi z našimi brati v edinstvu škofstva" posvetitev poročenim mož v duhovnike v državah, kjer je očitno pomanjkanje duhovnikov.

Moški dobijo delo

Iščemo delavce
Ste že upokojeni in bi radi delali po par ur na dan? Mi rabimo izkušene izdelovalce orodja za različna zanimiva dela. Majhna tovarna, prijetno ozračje, nič pritiska. Kličite 531-8200.

Discharge Machining Inc.
21711 Tungston Rd. Euclid, O.
(26)

Ženske dobijo delo

Iščemo čistilko
Iščem žensko za splošno čiščenja privatnega doma po enkrat na teden, v bližini E. 185 ceste. Kličite: 531-7211.

(25)

MALI OGLASI

Lastnik prodaja
2-družinsko hišo v lepi Grove-wood okolici, blizu Lake Shore bulevarja, 2 in pol novi, zidani garaži. Cena \$17.000. Kličite 486-7460.

House for sale
3 bedrooms, large dining room, front porch, near school, church and stores.

GEORGE KNAUS, Broker
481-9300
(26)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
DINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
5425 Waterloo Rd IV 1-2237

NOVO ZALOGA

BLAGA KI SE PRIPOROČA V TEM CASU

ŠPANSKI ZEFERAN, pristen iz Španije. Cena: 1 šk. \$1.25, 6 šk. \$7.00
MUSKATOV CVET, (Muškoptlet, celi 1 oz. pk. \$1.00
ORŠČEK, celi 12 oreščkov \$1.00

PLANINSKE ROZE "čudežni" čaj je najboljšo naravno sredstvo za čiščenje telesa, posebno želodca, tedvic in mehurja. Cena: (3 oz. šk. \$1.85
3 šk. \$5.00, 7 šk. \$10.50
KAMELICE 5 oz. \$2.00 — Tavrentroze 6 1/2 oz. \$2.00 — LIPOVA CVETJE 6 1/2 oz. \$2.00 — PRESLICA 7 1/2 oz. \$2.00 — LAPUH 6 1/2 oz. \$2.00 — BEZGOVO CVETJE 5 1/2 oz. \$2.00 — BRINJE 13 oz. \$2.00 — HABAT 6 1/2 oz. \$2.00 — ŽAJBELJ 8 oz. \$2.00

Za poštno priložite 40¢ ako je naročilo manj nego \$7.50. Od \$7.50 do \$10. dodajte 50¢. Od naročil za \$10. ali več plačamo poštnino mi.

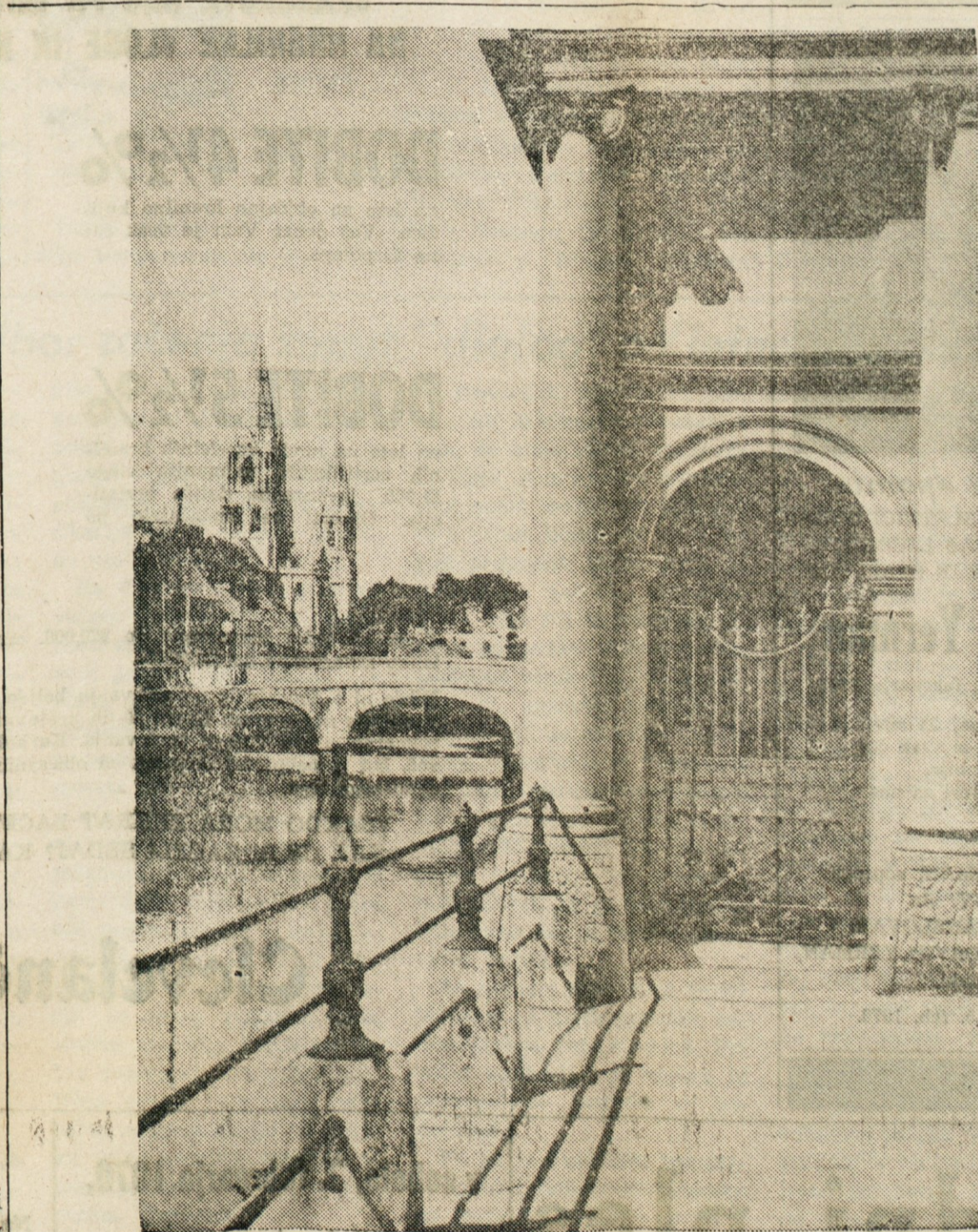
KOLEDAR od Slovenske Izseljenške Maticе v Ljubljani. Krasna, jako interesantna knjiga. Okr. 350 strani z mnogimi slikami. Cena \$3.25 skupno s poštnino

DRUŽINSKA PRATIKA iz Celovca. \$1.00 skupno s poštnino
PAVLIHOVA PRATIKA iz Ljubljane. \$1.00 skupno s poštnino

Naš nov cenik semena in drugega blaga je v tisku. Ako ga ne dobite do 1. marca pišite po njega.

STEVE MOHORKO CO.

16803 Ceres Ave Fontana Cal 92335

MESTO NA OTOKU — Slika kaže del mesta Cork na Irskem, ki leži na otoku v reki Lee. Čeprav ima le okoli 120.000 prebivalcev, je važno trgovsko središče.

JAN PLESTENJAK:

HERODEŽ

Usedli so se nad melino. Sonce je že zdavnaj popilo roso in čudno soparno je bilo. Lastovke so se nizko spuščale in tudi kragulji so krožili le nekaj pedit nad vrhovi smrek in bukev in zavijali: vijv-vv! Blegaš se je pokrtil s črno kapo in tam za Sv. Joštom nad Sv. Mohorjem so se pojavili temni oblaki in se spreminjali v prečudne oblike.

Adamovec se za vse to še zmešnil ni. On bi romal tudi ves dan, še manj pa se je zmenila Neža, ki je stiskala Tončka k sebi, dokler ji ni zadremal.

"Poglejmo, kaj nam je mati dala za na pot," se je hotel pošaliti Adamovec, pa mu je bil nasmešek posiljen, da je vsak opazil.

Odvezal je ruto in odmotal papir. Štiri mesene klobase so se nasmehnile radovednim očem in od semnja je mati hranila pogačo.

"To pa to! Tako dobro se še na semnju nisem imel," je cmokal Rožnik, Adamovec je pa iz vlekel podolgovato steklenico s tenkim in vzbočenim trebuhom in, ko jo je odprl, je kar zadušilo po češnjevcu.

"Salabolt, Adamovec, ti pa čudeže delaš!" se je slinil Vodnik, ki mu je žganje zadušilo. Upehan je že bil in tudi prigrizek bi se mu prilregel.

Adamovec je vsakemu ponudil steklenico in vsak je nagnil in kar vidno se je v steklenici nižalo, nato je pa razdelil klobase in kruh.

"Da bi bilo vse srečno!" je momljala Rožnik, natepaval klobaso in nagnil, kadar je steklenica priromala do njega.

Neža je molčala, misli so ji bile pa na Konškarjevem gruntu in doma pri materi. Srce ji je nabijalo, ko je pomislila, da je mati sama. Morda joka doma,

morda stoji na pragu in čaka, da se vrne. Bog ve, kdaj bo mogla in smela spet domov. Tone jo bo morda pestil, morda zaklepal, da ne bi mogla med ljudi. Bal se bo, da bi komu potožila in mu povedala, kakšna razvalina je Konškarjev dom.

Krava je zamukala, napasla se je.

In spet se je procesija dvignila in se jela pomikati po stezi, še pičilo uro in bodo pri Konškarju. Neži je kar korak zastajal in čudna, neznana groza jo je davila.

Iz doline so se slišali zvonovi. Zvonilo je mrliču. Čez ravan je sopihal vlak in bruhal proti nebu dim, veter ga pa raznašal čez polje in se z njim poigraval nad gozdovi v Hrastih. Bela cesta je zvezala vasi med seboj in, če je Neža natančno pogledala, je razločila voznika in dva bela konja. Počasi, počasi sta se pomikala in le za majhno spoznanje sta se premaknila od hiše, ki je bila kot pribiti ob cesti.

"To mora biti lepo tam doli!" je prevzelo Nežo ob misli, da so pri Konškarju vse njive v plevele, z vrbjem in jelševjem obrasle. Že prej je bilo s plevelom križ, ko so bile njive redno obdelane. Ravanci pa imajo tako lepe njive, da plevel še rasti ne utegne in tudi ne sme in ne more.

Na vzpetini nad Brdnikovim gruntom je zagledala Konškarjev grunt. Streha je rebra kazala, plahte so bile obešene na nekaterih mestih, da ni namakalo in zatekalo, ni pa razločila, da je to smrekovo lubje. Hiša se ji je zdela strašno starinska, skoraj neznana; kot da še nikoli ni živela v njej in kot da ni bila ona gospodinja na tem domu. Košenine so bile zagorele, kot da jih je poparila slana, in zdaj šele je zagledala njive pod hišo in v rebri. Puščava! Oči si je zakrila, ko pa se je vprašala, kje bo hrane za zimo dobila, na vprašanje ni mogla odgovoriti. V praznino so gledale njene misli in v praznino so buljile njene oči.

"Sirota! Živalca uboga!" jo je streslo, ko se je Tonček zagledal v njene zaskrbljene oči in joka je ponavljal:

"Mama, mama!" Morda je slutil, kam da gre in h komu gre, morda je tudi on že nosil v mislih pikovo damo in križvega

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

BEAUTY SHOP
For sale by owner. 4 stations, 6 dryers. Low rent. Good location.
Only \$2,500
463-5272 or 466-8073

REAL ESTATE FOR SALE

7 rm. frame hse., alum. siding, 2 c. gar., storms/screens, mod. kit., gas forced air heat, lot 90 x 125. Low taxes, \$23,900. OWNER
636-9844

OAK PARK — 4 Bedroom, 2 baths,

Modern kit. 2 car gar. By Owner.
\$27,400. Open House Sun. 1 to 5.
Phone 848-5562

kralja — in pa nesrečo za petami...

XIV.

Poldne je zvonilo pri Sv. Mohorju in Fortunatu, ko so se po ovinkih, da bi jih nihče ne videl, bližali Konškarjevemu domu. Adamovec je bil vase pogreznjen. Zdaj je šele natančno videl Konškarjevo razvalino in podrtijo in če bi bil to prej vedel, bi s hčerjo ostal doma.

"Nak, to je pa že od sile. Kaj takega zna samo norec!" se je razjezil in pljunil predvse. Neža ga je razumela, pa je molčala.

"Če Bog da, čez pol leta bo drugače!" si je zatrdjevala, pa sama sebi ni verjela, čim bliže je bila domu.

"Da ga le sram ni! To je pa res Herodež!" je glasno zarentočil Vodnik, ki se mu je grunt smilil, kot bi bil živo bitje, ki ga rane prav tako bole kot človeka, če ne še bolj, ker so bile še bolj občutljive.

"Res je!" je zagotal Rožnik, Adamovec pa samo prikimal.

Tončku se je hiša zdelala znana. Tesno se je oklenil materine roke in zdaj pa zdaj ga je streslo. Megleno se je spominjal, da je nekdo pograbil sekuro in da sta z mamo bežala pod kozolec in se tam skrila. Zavekal je ob tem spominu.

"Kaj ti je vendar?" ga je preplašeno vprašala.

"Mama, pojva mu!" je izkolkal in se tresel in ni mogel naprej, kot da mu je modras zagradil pot.

"Nič se ne boj, Tonček, mama bo pri tebi!" ga je tolažil Adamovec, Neža ni mogla do besede. Ni si mogla misliti, da si je orok tako dobro zapomnil očeta, neprijazni dom in kozolec, pod katerim sta počivala in se skrivala kot ubežnika.

Glasilo se je kakor pesem, ali pesem ni bila. Naposled se je priklonil, obrnil se je, opotekel se je nekoliko in odšel. Po dvorani so ploskali burno in ker je mislila Hanca, da je potreba, je ploskala tudi sama.

"O čem pa je govoril?" je vprašala Toneta.

"Vrag vedi o čem, ali toliko je gotovo, da je govoril same budalosti. Na nas je meril, Hanca! Na prosti narod, ki stoji tu zadaj! Ali bi ga prijel za ušesa, da bi vedel, kdo je preprosti narod! ... Zdaj poslušaj, zdaj pri-

V blag spomin

OB ENAJSTI OBLETNICI ODKAR JE UMRL NAŠ LJUBLJENI SOPROG, OČE IN STARI OČE

Anton Yerman

ki je umrl 5. februarja 1959

Luč nebeška naj Ti sije, v mislih naših si vsak čas, srce naše zate bije, Ti pri Bogu prosi za nas.

Zaluzoči:

MARY YERMAN, soproga
TONY, sin
JOSEPH ANSLOVAR,
ANTHONY in DAVID YERMAN,
vnuki.

Wickliffe, Ohio. 5. feb. 1970.

de muzika! ... Ej, vraga, kakšna klavirna muzika!"

V kotu poleg odra je stal klavir, starikava gospodična z zelo visoko frizuro je sedla predenj in zazveneli so ubiti žalostni glasovi. V ozadju so se razgovarjali naglas, spredaj se je nekdo okrenil in je sijnil: "Pst!"

"Glej, oglasila se je tista muha, ki bi jo rad malo privzdignil in stresel. Do tilnika si je napravil prečo in pomastil si je lase!"

Nenadoma je muzika utihnila, debel gospod ob durih je ploskal s težkimi rokami, da je donelo samotno po dvorani, nato je zaploskala s tankimi ročicami tudi muha, ki je imela prečo do tilnika.

Pozvonil je zvonec, zaginjalo se je vzdignilo in nastopili so pevci. Hanca se je spela z vsem životom in je strepetala.

Preko vsega odra je stala vrsta pevcev in med njimi nekoli kot zadaj, je stal Mate v kratki zametni suknciji; dolgi svetli kodri so mu padali na senca. dvoje in navdušeno ploskanje

Hanca je prišla Toneta za roko in jo je stisnila krepko. Amerikanc se je ugriznil v ustnice in je strnil obrvi.

Močni moški glasovi so zadoneli po dvorani; obrazi so se zjasnili in prsi so se oddehnile. Glasila se je lepa stara pesem — kakor da je zasijalo sonce nad poljem, zašumel zamolčko gozd iz daljave.

Naravnost v njegove oči je upirala Hanca pogled, a njegove oči so bile tuje in hladne, niso čutile njene prošnje in ji niso odgovorile.

"Ušliš me, ozri se name!"

Zgenila je tudi z roko, vzdignila se je na stolu. Tone je gledal na oder, ali videl je natanko tudi njo in žile so mu kipele na čelu. Prijel jo je za roko pod komolcem in jo je potisnil na sedež.

"Ne bleđi, ne ponižavaj se pred njim!"

Pesem je utihnila in pevci so se poklonili; zapeli so še drugo zametni suknciji; dolgi svetli kodri so mu padali na senca. dvoje in navdušeno ploskanje

je gremelo iz ozadja dvorane; debeli gospod ob durih je ploskal in sopel težko in klical, obraz se mu je svetil od radosti. Naposled so se poklonili pevci še globlje, tako da se je prikazala vsa pleša starega, rdečebra datega nadučitelja ter so se poslovlili.

Mate je postal ob kulisi in se je ozrl po dvorani. Zdrznil se je, vzdignil je začuden obrvi, kakor da se je nečesa domislil, nasmehnil se je in je odšel za drugimi. "Vode!" je zaklical Amerika-nec.

Hanci je bilo slabo.
(Dalje prihodnjič)

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnino. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

649 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel: ENdicott 1-6583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET Tel: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

Prošnja in obvestilo uprave

Naše naročnike v st. clairski okolici lepo prosimo, da bi do nadaljnjega poravnali naročnino direktno, osebno v uradu ali po pošti potom denarne nakaznice. S tem nam boste olajšali delo, dokler ne najdemo druge rešitve.

Tudi v zadevi smrtnih naznanil, zahval in obletnic, prosimo, da se poslužujete telefona ali pošte, če Vam ni mogoče osebno priti v urad.

Prosimo, sporočajte osebne in splošne domače novice, da bo list bolj pester in zanimiv. Telefonska številka Ameriške Domovine je: 431-0628.

Se priporočamo za nadaljnjo naklonjenost in vse lepo pozdravljamo!

AMERIŠKA DOMOVINA

ZA VALENTINOVO

poklonite svojim dragim

AMERIŠKO DOMOVINO

ČE SO OBRESTI CILJ VAŠEGA VARČEVANJA, IMAMO MI VEČJO TARČO.

VPRAŠAJTE NAS PO NOVIH VIŠJIH OBRESTIH NA HRANILNE VLOGE IN HRANILNE CERTIFIKATE.

DOBITE 4½%

ra leto na običajno hranilno knjižico. Vaš denar Vam je vsak čas na razpolago.

DOBITE 5%

na leto na investicijsko hranilno knjižico. Najmanjša vloga je \$1,000, kateri lahko dodate vsaki znesek ob vsakem času. Vloge morajo biti vložene najmanj 90 dni. Obresti se izplačujejo četrtletno.

DOBITE 5½%

na leto na novih eno-letnih hranilnih certifikatih, najmanjša vloga \$1,000. Izvanredna daljša investicija. Obresti se izplačujejo po

DOBITE 5¾%

na leto na dve-letnih hranilnih certifikatih, najmanjša vloga \$1,000. Najvišja bančna obrestna mera, dovoljena po zakonu na vloge izpod \$100,000. Obresti se izplačujejo po štirikrat na leto.

Vloge so sedaj zavarovane do \$20,000, kar pomeni, da so vloge moža in žene lahko zavarovane do \$100,000.

Nihče ni o denarju in o varčevanju boljše poučen, kot je Cleveland Trust. Vprašajte nas v enem izmed 80-tih krajevnih uradov, da Vam priprosmo načrt, primeren ciljem Vašega varčevanja. Karkoli si izberete, mi Vam lahko plačamo več, kot je povprečni dohodek od običajnih delnic — in brez negotovosti nihanja delniškega trga.

VSAKDO MORA ENKRAT ZAČETI. KAKO PA JE Z VAMI? KAJ, ČE BI ZACELI SEĐAJ? KAJ, ČE BI ZACELI Z VAMI?

Cleveland Trust

Member FDIC

Dramatsko društvo LILIJA

vabi na tradicionalni

maškaradni ples

v soboto, 7. februarja 1970,

ob 8. uri zvečer

V SLOVENSKEM DOMU NA HOLMES AVENUE,
V ZGORNJI DVORANI.

Najboljše maske bodo nagrajene — Pridite, povedelite se z nami!
Za ples igrajo "Veseli Slovenci"